

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia 21 marca 2011 roku

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

BMP-0724-3-3/11/ER

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 23.03.11.

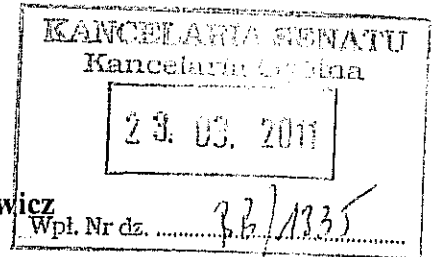
nr 1335 podpis. Borusewicz

P. J. Kociński
Biuro Prasowe Senatu
wpłynęło dn. 25.03.11
nr 2605 podpis. Kociński

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 10 marca 2011 roku (sygn. BPS/DSK-043-3427/10), przekazującego tekst oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Antoniego Motyczkę podczas 71. posiedzenia Senatu RP w dniu 3 marca 2011 roku w sprawie *wypłaty rekompensat dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej za zaległe nadgodziny wypracowane w ciągu ostatnich lat*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż obowiązujące do dnia 31 grudnia 2010 roku przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku *o Państwowej Straży Pożarnej* (t.j.: Dz. U. z 2009 roku Nr 12, poz. 68 z późn. zm.) nie przewidywały rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby ponad normę określoną w art. 35 ust. 1 ww. ustawy, nie więcej jednak niż 48 godzin przeciętnie tygodniowo w przyjętym 6-miesięcznym okresie rozliczeniowym. Jednocześnie strażakom, z tytułu pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia, albo szczególnie uciążliwych ze względu na przedłużony czas służby, albo osiągnięcia przez strażaka określonego wieku lub stażu służby, przysługiwał płatny dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 18 dni rocznie.

Dnia 1 stycznia 2011 roku weszła w życie ustawa z dnia 29 października 2010 roku *o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej* (Dz. U. Nr 239, poz. 1589). W myśl art. 2 przedmiotowej ustawy rekompensata pieniężna przysługuje strażakowi, któremu ze względu na konieczność zapewnienia ciągłości służby przedłużono czas służby do 48 godzin tygodniowo i nie przyznano mu w zamian czasu wolnego w odpowiednim wymiarze w okresie rozliczeniowym bezpośrednio poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy. Przedmiotowa regulacja stanowi więc podstawę do wypłaty rekompensaty za godziny ponadnormatywne powstałe w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2010 roku

Ustawodawca wprowadzając możliwość wypłaty rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby lub odbioru czasu wolnego w odpowiednim wymiarze, zrezygnował z dodatkowego urlopu z tytułu pełnienia służby w warunkach szczególnie uciążliwych ze względu na przedłużony czas służby. Konsekwentnie wprowadzono zmiany w art. 71a ustawy *o Państwowej Straży Pożarnej*, dotyczące urlopów dodatkowych z tytułu pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, albo osiągnięcia przez strażaka określonego wieku lub stażu służby (w wymiarze do 13 dni rocznie) oraz zasad ich łączenia.

Rozwiązania przyjęte w ww. ustawie *o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej* wydają się optymalne ze względu na organizację służby, zapewnienie skuteczności

prowadzonych działań ratowniczych, bezpieczeństwo strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz ze względów ekonomicznych.

Jednocześnie informuję, iż ustawa o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej nie reguluje kwestii rekompensaty za godziny ponadnormatywne strażaków powstałe przed 30 czerwca 2010 roku, wskazać przy tym należy na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 roku (sygn. II PZP 3/08), w uzasadnieniu do której Sąd Najwyższy potwierdza, że stosunki służby w służbach mundurowych nie są stosunkami pracy w rozumieniu Kodeksu pracy i w sprawach nieuregulowanych w pragmatyce danej służby, przepisy Kodeksu pracy stosuje się posiłkowo na podstawie wyraźnych odesłań lub w drodze analogii w celu usunięcia rzeczywistych luk w tych regulacjach, a nie na podstawie art. 5 Kodeksu pracy.

Ponadto Sąd Najwyższy stwierdza, że brak regulacji w pragmatyce danej służby prawa funkcjonariusza do dodatkowego uposażenia z tytułu pełnienia służby w przedłużonym czasie służby „oznacza, że ustawodawca nie przyznał funkcjonariuszowi takiego prawa (regulacja negatywna). Brak regulacji w pragmatyce danej służby prawa funkcjonariusza do dodatkowego uposażenia z tytułu pełnienia służby w przedłużonym czasie służby nie może zostać zakwalifikowany jako luka rzeczywista, która wymagałaby wypełnienia w drodze analogii z przepisów Kodeksu pracy o wynagrodzeniu za pracę w godzinach nadliczbowych. Ten brak może być rozpatrywany jedynie w kategoriach luki aksjologicznej, a więc braku regulacji, którą uważa się za słuszną i pożądaną. Taka luka może być wypełniona tylko w drodze odpowiedniego działania ustawodawcy, a nie w drodze wykładni prawa. Należy zaznaczyć, że z pragmatyk służb mundurowych tylko ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. Nr 43 poz. 277 ze zm.) przewiduje możliwość wypłacenia kompensaty pieniężnej za czas służby przekraczający ustaloną normę zamiast udzielenia czasu wolnego od służby w takim samym wymiarze (art. 33 ust. 3 tej ustawy), przy czym o wypłacie kompensaty pieniężnej zamiast udzielenia czasu wolnego decyduje organ władzy służbowej. Przyznawanie i ustalanie wysokości powyższej kompensaty odbywa się na szczególnych zasadach. Różni się ona zasadniczo od wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych uregulowanego w Kodeksie pracy. Inne pragmatyki służb mundurowych przewidują kompensatę za czas służby przekraczający ustaloną normę wyłącznie w postaci udzielenia czasu wolnego od służby w takim samym wymiarze. Niektóre z pragmatyk służb mundurowych przewidują, że w wypadku zakończenia stosunku służby, wypłaca się ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany czas wolny przysługujący w zamian za czas służby przekraczający ustaloną normę. Taka regulacja znajduje się w powołanej wyżej ustawie o Policji (art. 114 ust. 1 pkt 2 tej ustawy) i w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej - art. 118 ust. 1 pkt 2 tej ustawy (Tekst jednolity: Dz. U. 2005 r. Nr 234 poz. 1997 ze zm.). Brak regulacji w pragmatykach służb mundurowych prawa funkcjonariusza do dodatkowego uposażenia za czas służby przekraczający ustaloną normę stanowi zatem regulę”.

J poważaniem,

MINISTER
SPRAW WNETRZNYCH I ADMINISTRACJI
z up. Zbigniew SOSNOWSKI
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów